

MIĘDZY
ORYGINAŁEM a PRZEKŁADEM

R. XXI

2015

nr 4 (30)

REDAKCJA

Założycielka (Founding Editor):

Jadwiga Konieczna-Twardzikowa

Redaktor Naczelny (Editor-in-Chief):

Jerzy Brzozowski

Zastępcy Redaktora Naczelnego (Assistants to the Editor-in Chief):

Anna Szczesny

a.m.szczesny@uw.edu.pl

Marzena Chrobak

marzena.chrobak@uj.edu.pl

Sekretarze Redakcji (Editorial Assistants):

Karolina Dębska (Warszawa)

k.debska@uw.edu.pl

Joanna Górnikiewicz (Kraków)

joanna.gornikiewicz@uj.edu.pl

Redaktorzy tematyczni (Editorial Board):

Anna Bednarczyk (słowiański obszar językowy)

Zofia Berdychowska (germański obszar językowy)

Maria Piotrowska (dydaktyka przekładu)

Anna Sawicka (hiszpański obszar językowy)

Małgorzata Tryuk (tłumaczenie ustne i sądowe)

Agnieszka Szarkowska (tłumaczenie audiowizualne)

Redaktorzy językowi (Language Editors):

Ann Mary Cardwell (język angielski)

Karolina Dębska (język polski)

Jean-Pierre Darcel (język francuski)

Xavier Farré Vidal (język hiszpański)

Rada Naukowa (Advisory Board):

Krzysztof Hejwowski

(Przewodniczący/President)

Ivana Čeňková (Prague)

Yves Gambier (Turku)

Dirk Delabastita (Namur)

Piotr Fast (Katowice)

Jean-René Ladmiral (Paris)

Roman Lewicki (Lublin)

Jean-Yves Masson (Paris)

Urszula Dąbska-Prokop (Kraków)

Teresa Tomaszewicz (Poznań)

Patrick Zabalbeascoa Turán (Barcelona)

Richard Zenith (Lisboa)

Stali współpracownicy (Reviewers):

Walter Costa (Florianópolis)

João Ferreira Duarte (Lisboa)

Ronald Jenn (Lille)

Wojciech Kubiński (Gdańsk)

Maryla Laurent (Lille)

Anna Majkiewicz (Częstochowa)

Jadwiga Miszalska (Kraków)

Bogdan Piotrowski (Bogotá)

Jerusa Pires Ferreira (São Paulo)

Maria Papadima (Athènes)

Henryk Siewierski (Brasília)

Lucyna Wille (Rzeszów)

Recenzenci numeru:

Anna Bednarczyk, Jerzy Brzozowski, Dorota Chłopek, Marzena Chrobak,

Michał Kopczyk, Marcin Kurek, Jadwiga Miszalska, Nina Pluta

MIĘDZY
ORYGINAŁEM a PRZEKŁADEM

akademicka.pl

akademicka.pl

**MIĘDZY
ORYGINAŁEM a PRZEKŁADEM**

R. XXI

2015

nr 4 (30)

**DYLEMATY STYLIZACJI W PRZEKŁADZIE
CZ. 2**

pod redakcją:
Adriany Jastrzębskiej
i Marzeny Chrobak

KRAKÓW 2015

© Copyright by Redakcja „Między Oryginałem a Przekładem”, 2015

Projekt okładki:
Jacek Szczerbiński

Opracowanie redakcyjne:
Edyta Wygonik-Barzyk

Publikacja ukazała się dzięki pomocy
Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Publikacja dofinansowana przez Instytut
Filologii Romańskiej Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Wydano w wersji elektronicznej
oraz w nakładzie 150 egzemplarzy drukowanych.
Pierwotną wersją czasopisma jest wydanie elektroniczne,
dostępne pod adresem: www.akademicka.pl/moap

ISSN 1689-9121

Wydawca:

Fundacja Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego
Al. Mickiewicza 22, 30-059 Kraków
e-mail: sowiniec@gmail.com

Dystrybucja:

„Księgarnia Akademicka” sp. z o.o.
ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków
e-mail: akademicka@akademicka.pl
www.akademicka.pl

Spis treści

<i>Przedmowa</i>	7
Małgorzata Czubińska <i>Stylizacja na język potoczny w tłumaczeniu kanadyjskiej dramaturgii mniejszościowej na przykładzie polskiej wersji sztuki La Défaite Georges'a Bugneta</i>	9
Małgorzata Ślarzyńska <i>Elementy dialektalne w przekładach Padre padrone Gavina Leddy</i>	25
Marzena Chrobak <i>O zdrobnieniach w twórczości Maria Vargasa Llosy słówceczek kilka</i>	41
Ewa Białek <i>Słów kilka o kolokwializacji w oryginale i przekładzie</i>	55
Edyta Manasterska-Wiącek <i>Od stylizacji do błędu w przekładzie</i>	69
Dorota Gonigroszek <i>Analiza kognitywna zmian stylistycznych w przekładzie Perły Johna Steinbecka</i>	89
Jakub Jankowski <i>Bermanowskie superpozycje językowe i egzotyzacja kontra komiks Cyrila Pedrosy Portugalia</i>	107
Renata Niziołek <i>Boula Matari Tintin – młody belgijski reporter jedzie do Konga</i>	127

Claudio Salmeri

Problem stylizacji w tłumaczeniu dzieł Witolda

Gombrowicza. Przegląd badań nad angielskimi i włoskimi

przekładami 139

Katarzyna Kruk-Junger

Zmiany stylu w tłumaczeniu ustnym środowiskowym 153

Jerzy Brzozowski

Czy wolno nie stylizować? 165

akademicka.pl

Przedmowa

Oddajemy w Państwa ręce kolejny numer *Między Oryginałem a Przekładem* poświęcony zagadnieniom związanym z szeroko pojętą stylizacją w przekładzie. Opublikowane artykuły stanowią przegląd problemów stylizacyjnych w obrębie różnych rodzajów tekstów oraz, w konsekwencji określonych wyborów tłumacza, wpływu jego osoby na interpretację tekstu w języku docelowym.

Numer otwiera tekst Małgorzaty Czubińskiej, która omawia strategię stylizacji na język potoczny w teatrze frankofońskich mniejszości kanadyjskich, gdzie warianty języka francuskiego użyte w tekście służą zilustrowaniu złożonej sytuacji społecznej i tożsamościowej frankofońców żyjących w tym kraju. Małgorzata Ślarzyńska w swoim tekście poświęconym przekładowi powieści Gavina Leddy *Padre padrone* skupia się na obecnych w tekście oryginalnym wyrażeniach dialektalnych, dostrzegając w zachowaniu bądź eliminacji tego elementu pewne zbieżności z ogólnymi tendencjami kultury docelowej. Trzeci artykuł dotyczy przekładu zdrobnień z języka hiszpańskiego na polski na przykładach powieści Maria Vargasa Llosy. Autorka, Marzena Chrobak, przedstawia nie tylko techniki, jakie w tym przypadku ma do dyspozycji tłumacz, ale i ciekawe obserwacje dotyczące odbioru przełożonego tekstu przez czytelników polskich. W kolejnym tekście Ewa Białek omawia przekład kolokwializmów w powieści Pawła Sanajewa *Pochowajcie mnie pod podłogą*. Edyta Manasterska-Wiącek poświęca swój artykuł

nierównoległości stylistycznej oryginału i przekładu *Mistrza Twardowskiego* Józefa Ignacego Kraszewskiego, wskazując wiele zabiegów archaizacyjnych jako błędy w przekładzie. Dorota Gonigroszek natomiast analizuje z perspektywy językoznawstwa kognitywnego polski przekład *Perły* Johna Steinbecka, skupiając się na tym, jak tłumacz, Juliusz Kydryński, upodabnia pod względem stylistycznym polski tekst do swych własnych utworów, ignorując intencje autora oryginału.

Dwa kolejne artykuły dotyczą specyficznej odmiany tłumaczenia literackiego, jaką jest tłumaczenie komiksu. Jakub Jankowski omawia trzy wersje językowe komiksu *Portugal* Cyrila Pedrosy – oryginał francuski oraz przekłady na portugalski i polski – skupiając się na zmianach w tekstach przekładów wymuszonych specyficzną sytuacją językową wynikającą z kreacji świata przedstawionego. Z kolei Renata Niziołek rozważa w swoim tekście możliwości stworzenia w polskim przekładzie komiksu Hergégo *Tintin w Kongo* stylizacji na negroidalną odmianę języka, jaka istnieje we francuskim oryginale pod postacią „le petit nègre”.

Artykuł Claudia Salmeriego przedstawia recenzje angielskich i włoskich przekładów utworów Witolda Gombrowicza i omawia kwestie związane z recepcją we Włoszech i w krajach anglojęzycznych charakterystycznego stylu pisarza.

Dalej Katarzyna Kruk-Junger w swoim artykule opierając się na badaniach przeprowadzonych wśród samych tłumaczy, rozważa problem przyczyn i zakresu zmian stylu w tłumaczeniu ustnym środowiskowym oraz ich wpływu na funkcjonalność tłumaczenia.

Numer zamyka artykuł Jerzego Brzozowskiego, w którym autor, przywołując literackie przykłady, pokazuje, że stylizacja w przekładzie to w istocie tworzenie pewnej wiarygodnej iluzji – w tym przypadku dawności czy kolokwialności tekstu.

Zachęcamy Państwa do lektury oraz dyskusji na łamach kolejnych numerów *Między Oryginałem a Przekładem*.

Redakcja

© KSIĘGARNIA AKADEMICKA Sp. z o.o.

Adres: ul. św. Anny 6, 31-008 Kraków,
tel./fax (12) 43 127 43, tel. (12) 422 10 33 w. 1167
e-mail: akademicka@akademicka.pl
KRS: 145510, NIP: 676-007-55-73

akademicka.pl